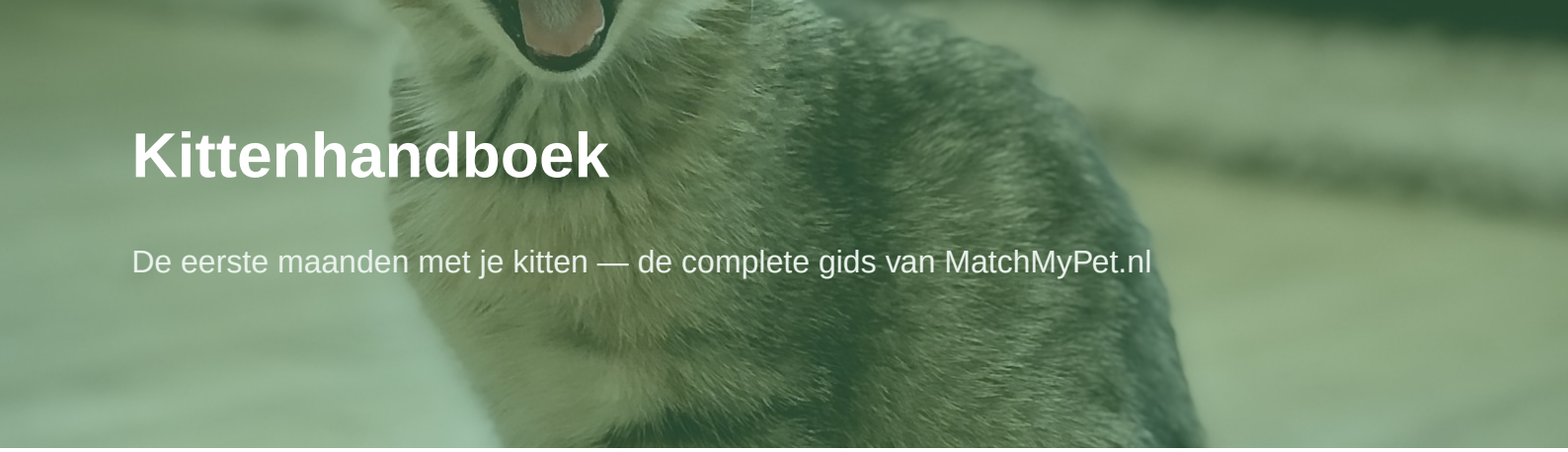

Kittenhandboek

De eerste maanden met je kitten — de complete gids van MatchMyPet.nl

Over dit handboek

Kittenhandboek is samengesteld door MatchMyPet.nl, het platform dat honden, katten en konijnen rechtstreeks koppelt aan een nieuw baasje, oppas of gastgezin — zonder tussenkomst van handelaars, zonder rasfilters, en met een wettelijk gemaximeerde adoptievergoeding. Dit handboek is bedoeld als praktische, uitgebreide naslaggids die je stap voor stap begeleidt, van de eerste overweging tot de dagelijkse praktijk. Bewaar het gerust om later nog eens op terug te grijpen — je hoeft het niet in één keer te lezen.

Inhoud

1. Klaar voor een kitten?

2. De eerste dagen thuis

3. Zindelijkheid en de kattenbak

4. Socialisatie

5. Voeding voor een groeiende kitten

6. Speelgedrag en jachtinstinct

7. Gezondheid en vaccinaties

8. Binnen, buiten, of een combinatie?

9. Introductie bij andere huisdieren

10. Kittens en kinderen

11. Veelvoorkomende uitdagingen

12. Kosten van het eerste jaar

13. Vachtverzorging

13b. Uitrusting checklist in detail

13c. Reizen met je kitten

13d. Kittens en de buitenwereld voorbereiden

14. Veelgestelde vragen

15. Jouw rechten en plichten als adoptant

16. Praktische checklist

1. Klaar voor een kitten?

Kittens zijn onweerstaanbaar, maar ook veel werk: ze zijn nieuwsgierig, energiek en kunnen letterlijk overal in klimmen, van gordijnen tot open keukenkastjes. Kittenproof je huis grondig voordat je kitten arriveert — verwijder giftige planten (zoals lelies, die al bij een klein hapje dodelijk kunnen zijn voor katten), berg losse elastiekjes en kleine voorwerpen op vanwege verstikkingsgevaar, en zet ramen op een kier veilig vast met een raamvanger.

Adopteer bij voorkeur nooit een kitten jonger dan 8 weken: kittens leren essentiële sociale vaardigheden — waaronder bijtremming en sociale spelregels — van hun moeder en nestgenoten tot minstens die leeftijd, vaak zelfs tot 12 weken.

2. De eerste dagen thuis

Richt één rustige kamer in met een kattenbak, water, voer en een slaapplek, ver uit elkaar geplaatst. Laat de kitten dit kleine gebied eerst helemaal eigen maken voordat je de rest van het huis opent — dat voorkomt overprikkeling en verstopgedrag op onbereikbare, moeilijk te bereiken plekken.

Kittens slapen tot 20 uur per dag. Actieve speelmomenten van 10 tot 15 minuten, een paar keer per dag verspreid, zijn ruim voldoende om energie kwijt te kunnen zonder overprikkeld te raken.

3. Zindelijkheid en de kattenbak

De meeste kittens zijn al zindelijk als ze bij de moeder weggaan, maar een nieuwe omgeving kan tijdelijk voor 'ongelukjes' zorgen door onzekerheid over de plek van de bak. Zet meerdere kattenbakken neer (vuistregel: aantal katten plus één extra), op rustige, goed toegankelijke plekken, uit de buurt van de eet- en slaapplek.

Gebruik fijnkorrelig, onbedekt kattengrit als startpunt — de meeste kittens accepteren dit het makkelijkst vanwege de zachte textuur onder de pootjes. Maak de bak minstens dagelijks schoon; kittens zijn kieskeurig over hygiëne en kunnen een vieze bak mijden.

4. Socialisatie

De socialisatieperiode van een kitten ligt grofweg tussen 2 en 9 weken — vaak al vóór adoptie voltooid bij een goede fokker of stichting. Toch blijft socialisatie ook daarna belangrijk: laat je kitten rustig kennismaken met verschillende mensen, geluiden en, voorzichtig, andere diersoorten.

Forceer nooit contact. Laat de kitten zelf het tempo bepalen en beloon moedig gedrag met spel of een lekkere hap, in plaats van de kitten actief naar een enge situatie toe te brengen.

5. Voeding voor een groeiende kitten

Kittens hebben energierijker voer nodig dan volwassen katten vanwege hun snelle groei en hoge activiteitsniveau. Voer specifiek kittenvoer tot ongeveer 12 maanden (bij grotere rassen zoals de Maine Coon soms langer).

- Verdeel de dagportie over 3 tot 4 kleine maaltijden, aangezien kittens van nature vaker kleine porties eten dan grote maaltijden.
- Zorg altijd voor vers water, los van de voerbak en op een andere plek, om de wateropname te stimuleren.
- Wissel voer geleidelijk om maagklachten te voorkomen, over minimaal 5 tot 7 dagen.

Kittenhandboek

6. Speelgedrag en jachtinstinct

Spelen is bij kittens niet alleen leuk, maar ook essentiële oefening voor later jachtgedrag. Gebruik hengeltjes en speeltjes op afstand van je handen — laat een kitten nooit op je vingers jagen, dat leert ongewenst bijtgedrag aan dat later lastig af te leren is.

Bied krabpalen aan vanaf dag één, op een prominente, zichtbare plek, om ongewenst krabgedrag aan meubels vroegtijdig te voorkomen.

7. Gezondheid en vaccinaties

Plan een eerste controle bij de dierenarts kort na adoptie, ook als er al vaccinaties zijn gegeven. Neem het vaccinatieboekje mee zodat het schema correct wordt voortgezet.

- Basisvaccinaties volgen meestal rond 8-9 weken en 12 weken, met een herhaling na een jaar.

- Ontworming en ontvlooien horen bij de standaardzorg, zeker in de eerste levensmaanden waarin kittens extra kwetsbaar zijn.
- Bespreek het beste moment voor castratie of sterilisatie — vaak rond 5 tot 6 maanden, maar dit kan per dierenarts en per kitten verschillen.

8. Binnen, buiten, of een combinatie?

Beslis bewust of je kitten een binnenkat wordt of naar buiten mag — dit is lastiger te wijzigen naarmate de kat ouder wordt en zich aan een vaste leefstijl gewend heeft. Buitentoegang geeft meer prikkels maar ook meer risico's (verkeer, gevechten met andere katten, ziektes); binnen vraagt om extra verrijking zoals klimrekken, uitzicht op vogels en regelmatige speelmomenten.

9. Introductie bij andere huisdieren

Introduceer een kitten geleidelijk bij bestaande huisdieren, te beginnen met geur (bijvoorbeeld via een kleedje dat wordt uitgewisseld) voordat er visueel contact is. Houd de eerste ontmoetingen kort en gecontroleerd, en zorg dat de kitten altijd een vluchtroute naar boven of een veilige ruimte heeft.

Bij honden: laat de hond eerst rustig worden voordat de kitten in dezelfde ruimte komt, en beloon rustig gedrag van beide dieren tijdens de kennismaking.

10. Kittens en kinderen

Leer kinderen om zacht te aaien, de kitten met rust te laten tijdens het eten of slapen, en nooit op te tillen op een manier waarbij de kitten zich niet kan vasthouden. Begeleid jonge kinderen altijd tijdens het samenzijn met een jonge kitten.

11. Veelvoorkomende uitdagingen

- Overprikkeld bijten tijdens speelmomenten: bouw korte pauzes in en gebruik speeltjes in plaats van je handen om dit te voorkomen.
- Nachtelijke energie-uitbarstingen: plan een actief speelmoment vlak voor het slapengaan om de kitten moe te maken voor de nacht.
- Weigeren van de kattenbak: controleer eerst op hygiëne, locatie en het type grit voordat je een medische oorzaak overweegt en de dierenarts raadpleegt.

MatchMyPet.nl

12. Kosten van het eerste jaar

- Basisuitrusting: kattenbak, mand, krabpaal, voer- en waterbakken — reken op €100 tot €215.
- Vaccinaties en dierenarts: €100 tot €250 in het eerste jaar.
- Castratie of sterilisatie: €90 tot €200.
- Maandelijkse kosten: voer, kattenbakvulling en verzorging, gemiddeld €40 tot €60 per maand.

13. Vachtverzorging

De meeste korthaar kittens hebben weinig verzorging nodig buiten wat speels, kort borstelen — ook fijn als extra socialisatiemoment. Langharige rassen vragen om regelmatiger borstelen om klitten te voorkomen, idealiter al vanaf jonge leeftijd zodat de kitten hieraan gewend raakt.

13b. Uitrusting checklist in detail

Naast de basisuitrusting is het verstandig om vooraf na te denken over meerdere kattenbakken (zeker bij meer dan één kat), een overdekte of juist open bak afhankelijk van de voorkeur van je kitten, en een reisbox die groot genoeg is voor de kitten om ook als volwassen kat nog comfortabel in te reizen.

Investeer in een stevige krabpaal die niet omvalt bij gebruik — een wankele krabpaal is een veelvoorkomende reden waarom kittens toch naar de bank overstappen, simpelweg omdat de paal geen stabiel houvast biedt tijdens het krabben.

13c. Reizen met je kitten

Wen je kitten al vroeg aan de reismand door deze niet alleen bij dierenartsbezoeken tevoorschijn te halen, maar ook af en toe gewoon open in de woonkamer te laten staan met een kussentje erin. Zo wordt de mand een neutrale, zelfs prettige plek in plaats van een voorbode van een spannend uitje.

Voor langere autoritten geldt: bouw de reisduur geleidelijk op met korte oefenritjes, en zorg voor een stevig vastgezette reismand zodat de kitten niet door de auto kan schuiven bij remmen.

13d. Kittens en de buitenwereld voorbereiden

Ook als je van plan bent een binnenkat te houden, is het waardevol om een kitten kort en gecontroleerd kennis te laten maken met een tuin of balkon (goed beveiligd tegen wegspringen), zodat de overstap naar eventueel gecontroleerde buitentijd later minder overweldigend is.

Voor kittens die wel naar buiten mogen: wacht hiermee tot na de volledige vaccinatiereeks en castratie of sterilisatie, en laat de eerste buitenuitstapjes kort en onder toezicht plaatsvinden.

14. Veelgestelde vragen

Op welke leeftijd kan een kitten geadopteerd worden?

Niet eerder dan 8 weken, bij voorkeur 10 tot 12 weken, zodat de kitten voldoende sociale vaardigheden van de moeder en nestgenoten heeft geleerd.

Hoe vaak moet ik de kattenbak schoonmaken?

Minimaal dagelijks verschonen van klontjes, en de hele bak wekelijks grondig reinigen. Een vieze bak is een veelvoorkomende reden waarom katten elders gaan plassen.

Is het nodig om een kitten binnen te houden?

Niet verplicht, maar wel een bewuste keuze die je het beste vroeg maakt. Buiten geeft meer prikkels maar ook meer risico's.

Wanneer kan mijn kitten gecastreerd of gesteriliseerd worden?

Meestal rond 5 tot 6 maanden — bespreek het exacte moment met je dierenarts, dit kan per kitten verschillen.

15. Jouw rechten en plichten als adoptant

Vraag bij adoptie naar het vaccinatieboekje en eventuele gezondheids- of gedragsbijzonderheden. Spreek een korte proefperiode af met de plaatser en leg de afspraken vast in een adoptieovereenkomst, ook bij een jonge kitten, zodat beide partijen weten wat er gebeurt als de match onverhoopt niet werkt.

16. Praktische checklist

- Kattenbak, grit, voer- en waterbakken, klaar voordat de kitten arriveert.
- Krabpaal op een prominente plek.

- Kittenproof gemaakte ruimtes: giftige planten weg, kleine voorwerpen opgeruimd, ramen beveiligd.
- Speeltjes op afstand van je handen (hengeltjes, balletjes).
- Afspraak bij de dierenarts binnen de eerste week.
- Vervoersbox voor dierenartsbezoeken en eventuele reizen.